

Úřad práce Most, tř. Budovatelů 1989, 434 01 Most

e-mail: most@upmost.cz, most@up.mpsv.cz

<http://www.upmost.cz/>

STRUČNÁ ANALÝZA STAVU
A VÝVOJE TRHU PRÁCE V
ÚSTECKÉM KRAJI

v 1. pololetí roku 2003

Předkládá: **JUDr. Jana Šmejcová**, ředitelka Úřadu práce v Mostě

Most, srpen 2003

O b s a h:

I. ZAMĚSTNANOST

I.1 Celková zaměstnanost

I.2 Volná pracovní místa

II. NEZAMĚSTNANOST

II.1 Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti

II.2 Tok nezaměstnanosti

II.3 Struktura uchazečů o zaměstnání (vzdělání, věk, délka evidence, KZAM)

II.4 Vybrané skupiny uchazečů o zaměstnání

II.4.1 Absolventi škol a mladiství

II.4.2 Uchazeči se ZPS

III. CIZINCI NA TRHU PRÁCE

IV. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI

IV.1 Vynaložené finanční prostředky na APZ

IV.2 Nově vytvořená pracovní místa v rámci jednotlivých nástrojů APZ

IV.3 Rekvalifikace

V. PROGNOZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ

V.1 Předpokládaný vývoj z celorepublikového pohledu a zejména v kraji – očekávané ovlivňující celorepublikové a „místní“ faktory

V.2 Nejvíce ohrožené skupiny uchazečů o zaměstnání a situace v nejohroženějších mikroregionech

V.3 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti

I. ZAMĚSTNANOST

I.1 Celková zaměstnanost

Tabulka I/1 - Vývoj počtu zaměstnavatelů

Ukazatel (celkový počet)	stav k		
	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
Zaměstnavatelé se stavem nad 25 zaměstnanců	1963	1962	1960
Zaměstnavatelé v malém a středním podnikání (se stavem do 25 zaměstnanců)	14223	14713	14531
celkový počet zaměstnavatelů	16186	16675	16491

Tabulka I/2 - Vývoj počtu zaměstnanců a OSVČ

Ukazatel (celkový počet)	stav k		
	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
zaměstnanci u firem se stavem nad 25 zaměstnanců	220000	235296	227308
zaměstnanci u malých a středních firem (se stavem do 25 zaměstnanců)	68347	67636	69123
osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)	55411	55227	55264
celková zaměstnanost (zaměstnanost u firem všech velikostních kategorií + OSVČ)	345796	358159	351695

Z hlediska zaměstnanosti si však dominantní roli drží stále podniky s více jak 25 zaměstnanci, což je v našem kraji logické, neboť zaměstnanost v kraji byla zejména v minulosti soustředěna u několika průmyslových gigantů. Dnes se tento stav začíná pomalu měnit, avšak struktura zaměstnanosti zůstane ještě po nějakou dobu podobná, a to i přes jasně patrný rozvoj malého a středního podnikání.

I.2 Volná pracovní místa

Tabulka I/3 - Počet hlášených volných míst podle požadavků na vzdělání

Stupeň vzdělání	30.6.2002			31.12.2002			30.6.2003		
	Uchaze- či	volná místa	uchaz./ 1 místo	ucha- zeči	volná místa	uchaz./ 1 místo	ucha- zeči	volná místa	uchaz./ 1 místo
Bez vzdělání	346	2	173	372	34	10,9	359	3	119,7
Základní	30287	588	51,5	31742	525	60,5	31837	499	63,8
OU+OŠ	26220	1670	15,7	29582	1277	23,2	28495	1450	19,6
Střední všeob.	1540	21	73,3	1491	14	106,5	1546	9	171,8
SOU+SO	9011	449	20,1	10014	509	19,7	9848	525	18,8
vysokoškolské	936	245	3,8	934	222	4,2	1041	274	3,8
celkem	68340	2975	23	74135	2581	28,7	73126	2760	26,5

Z tabulky je patrné, že již delší dobu je ze strany zaměstnavatelů největší zájem o vyučené uchazeče, zejména potom o uchazeče v řemeslnických profesích, jako např.: zedník, zámečnick, obráběč kovů, svářeč, tesař, truhlář, kuchař, prodavačka, šička, švadlena. Z dalších profesí potom např.: učitel, operátor datových sítí, stavební technik, programátor, obchodní zástupce. V poslední době výrazně vzrostl zájem o uchazeče s vyšším odborným vzděláním.

II. NEZAMĚŠTNANOST

II.1 Základní charakteristika vývoje nezaměstnanosti

Tabulka II/1 – Vývoj nezaměstnanosti

Ukazatel (celkový počet)	stav k		
	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
evidovaní uchazeči o zaměstnání	68340	74135	73126
volná pracovní místa	2975	2581	2760
uchazeči připadající na 1 VPM	23	28,7	26,5
uchazeči pobírající hmotné zabezpečení	17080	20522	17761
míra nezaměstnanosti v %	15,9	17,1	17,1

Z hlediska míry nezaměstnanosti je kraj, i přes mírný pokles nezaměstnanosti v prvním pololetí, stále na prvním místě v rámci ČR, a to zejména díky okresům Most, Chomutov, Louny a Teplice, kde míra nezaměstnanosti patří k nejvyšším v republice a v okrese Most je pak již několik let nejvyšší. Tato situace se může zlepšovat s příchodem nových investorů do Ústeckého kraje, zejména potom do těchto nejohroženějších okresů, což by mělo být **prioritním cílem** jak republikových, tak i krajských orgánů.

II.2 Tok nezaměstnanosti

Tabulka II/2 – Tok nezaměstnanosti

Období	nově evidovaní	vyřazení	umístění
1. pololetí 2002	36453	35833	26241
za rok 2002	75039	68624	48774
1. pololetí 2003	34299	35308	25543

Hlavním zdrojem nezaměstnanosti v kraji jsou průmysloví giganti, kteří v minulých letech procházeli, a někteří ještě stále procházejí, restrukturalizací a s ní spojeným snižováním počtu pracovníků. Nemalým zdrojem nezaměstnanosti jsou také absolventi škol, pro které po jejich příchodu na trh práce jen obtížně nacházíme uplatnění. Z hlediska profesního jsou hlavním zdrojem nezaměstnanosti občané nekvalifikovaní, popř. s neúplnou kvalifikací, kteří jsou v mnoha případech z trhu práce vytěšňováni občany kvalifikovanými, kteří z nějakého důvodu (zejména z důvodu snižování počtu pracovníků) přišli o zaměstnání.

II.3 Struktura uchazečů o zaměstnání (vzdělání, věk, délka evidence, KZAM)

Tabulka II/3 - Vzdelanostní struktura uchazečů o zaměstnání

stupeň vzdělání	stav k					
	30.6.2002		31.12.2002		30.6.2003	
	absolutní	v %	absolutní	v %	absolutní	v %
bez vzdělání	346	0,1	372	0,1	359	0,5
základní	30287	44,4	31742	43,0	31837	43,5
OU+OŠ	26220	38,5	29582	40,0	28495	39
SOU+SO	9011	13,3	10014	13,6	9848	13,5
střední všeob.	1540	2,3	1491	2,0	1546	2,1
vysokoškolské	936	1,4	934	1,3	1041	1,4
celkem	68340	100	74135	100	73126	100

Přes skutečnost, že kvalifikovaní uchazeči nachází zaměstnání snadněji než nekvalifikovaní, je jejich podíl na celkové nezaměstnanosti vyšší. Tato nesrovnalost je způsobena zejména dvěma důvody. Prvním důvodem je skutečnost, že velkou část této skupiny uchazečů tvoří absolventi škol a lidé bez praxe, kteří, jak už jsme uvedli, jsou poměrně těžko umístitelní. Druhý důvod je zcela opačný. Jedná se o skupinu uchazečů v předdůchodovém věku, kteří přes své bohaté profesní zkušenosti přestávají být v některých oborech pro zaměstnavatele atraktivní, a tak i oni jen zřídka nacházejí pracovní uplatnění.

Tabulka II/4 - Věková struktura uchazečů o zaměstnání

věk	stav k					
	30.6.2002		31.12.2002		30.6.2003	
	absolutní	v %	absolutní	v %	absolutní	v %
do 19 let	5503	8,1	5784	7,8	5406	7,4
20-24 let	11791	17,3	12809	17,3	12471	17,1
25-29 let	10056	14,7	10703	14,4	10599	14,5
30-34 let	7859	11,5	8583	11,6	8630	11,8
35-39 let	7375	10,8	7896	10,6	7807	10,7
40-44 let	6392	9,3	6679	9,0	6514	8,9
45-49 let	7648	11,2	8268	11,2	8142	11,1
50-54 let	8157	11,9	8922	12,1	8639	11,8
55-59 let	3340	4,9	4209	5,7	4545	6,2
nad 60 let	219	0,3	282	0,3	373	0,5
celkem	68340	100	74135	100	73126	100

Z hlediska věkového složení nezaměstnaných je patrné, že největší skupinu nezaměstnaných tvoří uchazeči ve věku do 30 let (39 %), tj. uchazeči bez praxe.

Tabulka II/5- **Délka evidence**

období	stav k					
	30.6.2002		31.12.2002		30.6.2003	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
do 3 měsíců	12519	18,3	13619	18,4	12020	16,4
3 – 6 měsíců	9347	13,7	11608	15,6	9808	13,4
6 – 9 měsíců	7115	10,4	7689	10,4	7312	10
9 – 12 měsíců	6646	9,7	6110	8,2	7257	9,9
12 – 24 měsíců	11990	17,5	13150	17,8	13731	18,8
nad 24 měsíců	20723	30,4	21959	29,6	22998	31,5
Celkem	68340	100	74135	100	73126	100

Z této tabulky je patrná velice nepříjemná skutečnost, a to stálý nárůst počtu uchazečů, kteří jsou v evidenci déle než 12 měsíců. A v rámci této skupiny nárůst těch, kteří jsou v evidenci déle než 24 měsíců. Pro řešení této situace byl v loňském roce a prvním pololetí letošního roku testován na Úřadě práce v Mostě a v Děčíně nový způsob práce s uchazeči o zaměstnání v rámci projektu „První příležitost“. Výsledkem tohoto nového přístupu by měla být větší aktivita a zodpovědnost uchazečů o práci při řešení jejich nepříznivé situace, v čemž jim úřad práce bude systémově pomáhat. První výsledky realizace tohoto projektu prokazují jeho smysluplnost, a proto bude od 1.1.2004 realizován tento systém na všech úřadech práce.

Tabulka II/6 – **Průměrná délka evidence (ve dnech)**

ukazatel	stav k		
	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
průměrná délka evidence evidovaných uchazečů	627	627	678
průměrná délka evidence vyřazených uchazečů	283	296	310

Tato tabulka jen potvrzuje údaje tabulky předchozí, průměrná délka trvání evidence se neustále zvyšuje.

Tabulka III/7 – **Struktura uchazečů o zaměstnání podle Klasifikace zaměstnání (KZAM)**

třída zaměstnání	stav k					
	30.6.2002		31.12.2002		30.6.2003	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
tř. 1 – zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	348	0,5	387	0,5	411	0,6
tř. 2 – vědečtí a odborní duševní pracovníci	2016	2,9	2145	2,9	2327	3,2
tř. 3 – techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	4690	6,9	4913	6,6	5078	6,9
tř. 4 – nižší administrativní pracovníci (úředníci)	3228	4,7	3529	4,8	3949	5,4
tř. 5 – provozní pracovníci ve službách a obchodě	8823	12,9	9839	13,3	10385	14,2
tř. 6 – kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech	845	1,2	1218	1,6	1023	1,4
tř. 7 – řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři	10205	14,9	11247	15,2	11471	15,7
tř. 8 – obsluha strojů a zařízení	4305	6,3	4793	6,5	4854	6,6
tř. 9 – pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	25629	37,6	26960	36,3	29073	39,8
tř. 0 – příslušníci armády	51	0,1	51	0,1	68	0,1
nezadáno	8200	12	9053	12,2	4487	6,1
celkem	68340	100	74135	100	73126	100

Výčet profesí s nejvyššími počty evidovaných uchazečů:

pomocní a nekvalifikovaní pracovníci,
 prodavači v obchodech,
 řidiči motorových vozidel,
 nižší administrativní pracovníci (úředníci),
 číšník, servírka,
 provozní zámečnick, údržbář,
 zedník,
 příležitostný pomocný pracovník,
 pomocník, uklízeč jinde neuvedený,
 manipulační dělník v průmyslu (ve výrobě),
 automechanik osobních automobilů.

II.4 Vybrané skupiny uchazečů o zaměstnání

II.4.1 Absolventi škol a mladiství

Tabulka III/8 - Vývoj počtu evidovaných absolventů škol a mladistvých podle stupně vzdělání

Vzdělání	stav k		
	30.4.2002	30.9.2002	30.4.2003
bez vzdělání	37	54	37
základní vzdělání	1365	926	1542
OU + OŠ	3667	3807	2614
SOU+SO	3236	3405	1241
střední všeobecné (gymnázium)	318	316	211
VŠ	286	794	226
Celkem	8909	9302	5871

Mladí lidé se po ukončení vzdělávacího procesu až příliš často místo plynulého přechodu do praxe stávají registrovanými uchazeči o zaměstnání. Postupně tak ztrácejí teoretické a odborné znalosti, aniž by získali jakékoliv pracovní návyky a dovednosti.

Řada zaměstnavatelů při obsazování volných pracovních míst, pokud jsou za současné velmi nepříznivé situace vůbec k dispozici, preferují pracovníky s odbornou praxí. Proto úřad práce při umísťování absolventů škol a mladistvých uchazečů do zaměstnání využívá všech dostupných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, spolu s intenzivní poradenskou činností.

K úspěšnému umísťování absolventů škol a mladistvých uchazečů, s využitím nástroje odborné praxe, nebo získání kvalifikace mladistvých, přispívá jejich adaptabilita, flexibilita, aktivita, a s ní spojená větší úspěšnost v nalezení pracovního uplatnění, než u dlouhodobě evidovaných uchazečů.

II.4.2 Uchazeči se ZPS

Tabulka II/9 – Vývoj počtu uchazečů se ZPS

Ukazatel (celkový počet)	stav k		
	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
Uchazeči se ZPS	7980	8374	8643
Podíl na celkovém počtu uchazečů	11,68	11,29	11,82

Vzhledem k vysokému procentu nezaměstnanosti v Ústeckém kraji je umístění občanů se ZPS velice náročný úkol. Tito občané mají pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podstatně omezenou možnost pracovního uplatnění, a to ve zcela úzkém okruhu zaměstnání, případně zaměstnání za mimořádně upravených podmínek.

Uchazeči se ZPS jsou umísťováni s poskytnutím hmotného zvýhodnění ve prospěch zaměstnavatele. Další možnosti umístění jsou především výrobní družstva invalidů, svazy zdravotně postižených, chráněné dílny a pracoviště, která zřizují zaměstnavatelé. I přes příspěvky na provoz a zřízení pracovišť, které jsou zaměstnavateli poskytovány, jich je stále ještě nedostatek. Některým občanům, kterým je přiznána ZPS, nebo částečný invalidní důchod z jakýchkoliv zdravotních důvodů (pracovní úraz, nemoc z povolání apod.), doplácí zaměstnavatel po celou dobu evidence částky do výše rozhodného výdělku. Pojišťovna Kooperativa, u které je převážná část našich uchazečů přihlášena, vyplácí svým klientům pravidelné měsíční částky. Proto není většinou ze strany uchazečů zájem o jakékoliv zaměstnání.

II.5 Ohrožené mikroregiony v jednotlivých okresech

Tabulka II/10 – Charakteristika mikroregionů (nezaměstnanost více než 20%)

Název mikroregionu	ekonomicky aktivní obyvatelé	počet uchazečů	míra nezam.
Mikroregion Jih	1679	617	36,75
Mikroregion Most - venkov	2609	860	32,96
Mikroregion Vejprty	2411	582	24,14
Mikroreg. Litvínov a okolí	19946	4689	23,51
Mikroregion Most	36542	8231	22,52
Mikroregion Hory	555	123	22,16
Mikroregion Jirkov	11672	2507	21,48
Mikroregion Krupka	6446	1407	20,86
Mikroregion Bílina	10192	2135	20,18

Podrobnější charakteristika mikroregionů s nezaměstnaností nad 20%:

Mikroregion Jih (okres Most): pro tento mikroregion je charakteristická převaha zemědělské výroby před zaměstnaností v průmyslu, a tak tu dnes neexistuje prakticky žádný významnější zaměstnavatel a většina obyvatelstva je nucena za prací dojíždět. Samotné zemědělství po rozpadu státních statků není již dnes schopno tyto občany zaměstnávat a jejich uplatnění na trhu práce je, vzhledem k jejich profesní struktuře, obtížné. Navíc se i zde projevuje zhoršení dopravní obslužnosti, a tím i menší možnost za prací dojíždět.

Mikroregion Most-Venkov (okres Most): v tomto regionu jsou obce, které tvoří jakési předměstí města Mostu a jsou s ním velice úzce provázány. Charakteristický je menší počet ekonomicky aktivního obyvatelstva a menší počet pracovních příležitostí. V dřívější době byla většina obyvatel mikroregionu zaměstnána na dolech a v zemědělství, kde však dnes je počet pracovních míst velmi omezený. Limitujícím faktorem pro získání zaměstnání je také dopravní obslužnost.

Mikroregion Vejprty (okres Chomutov): jedná se o horskou oblast. Hlavní problémem tohoto mikroregionu je dopravní obslužnost, a to zejména spojení s průmyslovým centrem. Tento stav se úřad práce snažil řešit ve spolupráci s okresním úřadem, vše však ztroskotalo na nedostatku finančních prostředků.

Mikroregion Litvínov a okolí (okres Most): v tomto mikroregionu okresu Most je soustředěno několik velkých zaměstnavatelů regionálního významu, zejména zástupci chemického průmyslu a textilního průmyslu. Zejména restrukturalizace, která proběhla v chemickém průmyslu, přinesla v tomto mikroregionu poměrně vysokou nezaměstnanost.

Mikroregion Most (okres Most) : Tento mikroregion tvoří samotné okresní město Most. Charakteristická pro tento mikroregion je vysoká koncentrace ekonomicky aktivního obyvatelstva i pracovních příležitostí. Problematickou skupinou v tomto regionu zůstávají romští občané, především obyvatelé sídliště Most 15 ("Chánov"), kde jsou prakticky všichni obyvatelé bez zaměstnání a pobírají pouze sociální dávky.

Mikroregion Hory (okres Most): jak už z názvu vyplývá, jedná se o horskou část okresu Most se vším, co je pro horské oblasti typické, tzn. odlehlost, špatná dopravní obslužnost, malý počet obyvatel a neexistence průmyslu. Nezaměstnanost je zde především sezónní, tedy v zimě roste a v létě klesá.

Mikroregion Jirkov (okres Chomutov): leží v průmyslové části okresu Chomutov a sousedí s okresem Most. Vlivem restrukturalizace těžby uhlí, zejména na Mostecku, dochází ke značnému snižování pracovních sil, což se negativně odráží do oblasti Jirkova, která se vyznačovala vysokou vyjížděnkou za prací do přilehlého regionu. Zhoršování ekonomických podmínek obyvatelstva se promítá v nízké poptávce po pracovních silách v odvětví služeb a obchodu. V mikroregionu dosud chybí zóna pro nové investory.

Mikroregion Krupka (okres Teplice) : V tomto mikroregionu, jehož rozloha je 47 km², žilo podle výsledků sčítání lidu k 1.3.2001 celkem 13 318 obyvatel (6 745 ekonomicky aktivních). Mikroregion tvoří město Krupka. Jedná se o mikroregion s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v okrese Teplice. V mikroregionu Krupka převládá průmyslová výroba. Obyvatelé tohoto mikroregionu vyjíždějí za prací (dostatečné autobusové i vlakové spojení) do Teplic a okolí, v menší míře též do okresu Ústí nad Labem. V mikroregionu Krupka byla na začátku července 2003 zahájena výstavba průmyslové zóny Krupka - Modlany, kde by v budoucnu mělo najít zaměstnání cca 2 500 - 3 000 lidí.

Mikroregion Bílina (okres Teplice) : V tomto mikroregionu, jehož rozloha je 123 km², žilo podle výsledků sčítání lidu k 1.3.2001 celkem 20 188 obyvatel (10 580 ekonomicky aktivních). Mikroregion tvoří město Bílina a 6 obcí - Hostomice, Hrobčice, Kostomlaty pod Milešovkou, Lukov, Měrunice a Světec. Jedná se o mikroregion s největším podílem uchazečů o zaměstnání se základním vzděláním (54,2 %). Jde o převážně průmyslovou oblast. Z některých obcí na jihu teplického okresu (Měrunice, Hrobčice, Lukov) je nevyhovující dopravní spojení do okolních měst a obcí.

III. CIZINCI NA TRHU PRÁCE

Tabulka III/1 - **Zaměstnávání cizinců**

Ukazatel	stav k		
	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
počet platných povolení	1441	1520	1187

Situaci v zaměstnávání cizinců, lze pokládat za stabilizovanou. Cizinci zde vykonávají jednak práce, o které není ze strany občanů ČR zájem, jednak zde pracují v profesích, kde přetrvává převis poptávky nad nabídkou, či se jedná o vysoce kvalifikované specialisty zahraničních firem, kteří zde vykonávají manažérské funkce.

IV. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI

IV.1 Vynaložené finanční prostředky na APZ

Tabulka IV/1 - **Výdaje na politiku zaměstnanosti (v tis. Kč)**

Položka	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
výdaje na politiku zaměstnanosti celkem	623132	1266450	581546
v tom na pasivní politiku	312409	662881	348339
na aktivní politiku	310723	603569	233207
podíl APZ na PZ v %	49,86	47,66	40,10

Tabulka IV/2 – Skutečné výdaje APZ dle jednotlivých nástrojů včetně závazků z minulého období (v tis. Kč)

nástroj APZ	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
společensky účelná pracovní místa u zaměstnavatelů - na zřízení	10251	11090	7600
společensky účelná pracovní místa u zaměstnavatelů - na mzdy	42590	105337	40185
společensky účelná pracovní místa u samostatně výdělečně činných osob	10965	11301	7608
absolventská místa	36248	66165	29527
veřejně prospěšné práce	130382	261679	88871
chráněné dílny a pracoviště - zřízení	6175	13178	6145
chráněné dílny a pracoviště - provoz	11592	27847	17575
rekvalifikace	50118	90305	32611
fond PALMIF	939	939	0
ostatní (semináře, expertízy apod.)	9425	16728	3085
celkem	308685	604569	233207

IV.2 Nově vytvořená pracovní místa v rámci jednotlivých nástrojů APZ

Tabulka IV/3 - Počet uchazečů umístěných na vytvořená pracovní místa v rámci jednotlivých nástrojů APZ

Nástroje APZ	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
společensky účelná pracovní místa u zaměstnavatelů - na zřízení	116	344	247
společensky účelná pracovní místa u zaměstnavatelů - na mzdy	1360	1900	3310
společensky účelná pracovní místa u samostatně výdělečně činných	303	315	296
absolventská místa	656	1363	1181
veřejně prospěšné práce	3755	4943	3488
chráněné dílny a pracoviště - zřízení	92	227	101
chráněné dílny a pracoviště - provoz	721	875	756
celkem	7003	9967	9379

Z tabulky je patrné, že největší podíl na APZ mají stále veřejně prospěšné práce, a to jak z hlediska vynaložených prostředků, tak i z hlediska počtu vytvořených pracovních míst. Velkou měrou se na APZ podílí také nástroj APZ - příspěvek na mzdu při vytvoření společensky účelných pracovních míst.

IV.3 Rekvalifikace

Tabulka IV/4 - **Rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a zaměstnanců**

ukazatel	30.6.2002	31.12.2002	30.6.2003
<i>rekvalifikace uchazečů o zaměstnání</i>			
počet uchazečů zařazených do rekvalifikací	3305	5605	4855
z toho ženy	1728	3350	2725
absolventi škol a mladiství	654	946	621
osoby se ZPS	179	326	303
rekvalifikaci ukončilo celkem	2299	4230	3405
z toho úspěšně	1927	3275	3141
počet uchazečů umístěných po rekvalifikaci	963	2361	1431
<i>rekvalifikace zaměstnanců</i>			
počet zaměstnavatelů	14	23	6
počet zaměstnanců zařazených do rekvalifikací	68	194	34

Význam rekvalifikací musí být v souladu s potřebami trhu práce. Směřování prostředků APZ by se mělo v nejbližší době změnit tak, aby byl kladen větší důraz na další vzdělávání uchazečů o práci, a to i za cenu menšího počtu pracovních míst podporovaných z prostředků APZ, i když i tato místa zůstanou významným prostředkem při pomoci k návratu evidovaných uchazečů na trh práce. Konečným cílem aktivní politiky zaměstnanosti je zvýšení zaměstnatelnosti a jistě není sporu o tom, že kvalifikovaný a odborně připravený uchazeč, který se umí orientovat na trhu práce, má mnohonásobně vyšší šanci najít pracovní uplatnění.

V. PROGNOZA VÝVOJE TRHU PRÁCE V DALŠÍM OBDOBÍ

V.1 Předpokládaný vývoj z celorepublikového pohledu a zejména v Ústeckém kraji (očekávané ovlivňující celorepublikové a „místní“ faktory)

V druhém pololetí roku 2003 očekáváme po nárůstu nezaměstnanosti v letních měsících, v dalším období její mírný pokles, a to zejména v říjnu a listopadu, kdy se projeví vliv aktivní politiky zaměstnanosti, zejména v oblasti absolventských praxí. Lze také předpokládat, že v prosinci opět dojde k razantnímu zvýšení nezaměstnanosti v důsledku ukončování dohod APZ a obvyklého propouštění na konci roku. Z vývoje nezaměstnanosti v uplynulých letech lze odvodit, že nezaměstnanost v následujícím období vzroste, a to zhruba o 0,4%.

Hlavní skupinou uchazečů budou i nadále dlouhodobě evidovaní uchazeči, absolventi a především nekvalifikovaní uchazeči se základním vzděláním. Na nezaměstnanost této skupiny působí vysoká míra zdanění práce, která vytlačuje pracovní sílu s nižší kvalifikací z trhu práce směrem k pobírání sociálních dávek. Právě těmto nejproblematictějšími skupinám uchazečů o zaměstnání bude nutno věnovat zvýšenou pozornost.

V.2 Nejvíce ohrožené skupiny uchazečů o zaměstnání a situace v nejohroženějších mikroregionech

Hlavní skupinu uchazečů budou i nadále tvořit dlouhodobě evidovaní uchazeči, absolventi, nekvalifikovaní uchazeči se základním vzděláním a uchazeči s kumulací handicapů.

V nejohroženějších mikroregionech nelze očekávat žádné podstatné změny ve vývoji nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti v druhém pololetí nejspíš vzroste.

V.3 Dvě varianty možného vývoje nezaměstnanosti

Tabulka V/1 - Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období

očekávaný stav k	mírnější varianta		pesimističtější varianta	
	počet evidovaných uchazečů	míra nezaměstnanosti v %	počet evidovaných uchazečů	míra nezaměstnanosti v %
31.12.2003	75200	17,1	78000	18,0
30.6.2004	76000	17,2	78500	18,5